

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno 361. Usque Ad Annum 395

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1758

VD18 90117786

§. 28. Seditio a Gentibus Alexandriae mota.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66032](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66032)

§. XXVIII.

Sæculum IV.
A. C. 391.*Seditio Gentilium Alexandriae.*

At Theophilus Episcopus in eo totus erat, ut Idololatriam in Ægypto, ubi altissimas radices egerat, extirparet. Alexandria vetus Templum erat, ita collapsum, ut soli muri starent. Theophilo visum, e re facturum, si illud ab Imperatore Theodosio peteret, ut crescente populi fidelis multitudine, etiam Ecclesiarum numerus auferetur; ubi impetravit, quod voluit, primo fanum purgari iussit, & Idola auferri. In locis subterraneis, & arcanis, quæ a Gentilibus græce Adyta dicebantur, & consecrata habebantur, invenerunt quasdam effigies, quas Græci *Phallaous* vocant, nefanda representantes, alias quoque ita lepide effictas, ut ad risum movendum aptæ essent; has Theophilus de industria in publicum protrahi iussit, & in plateis circumferri, ut, prodita Mysteriorum infamia, Gentilibus ruborem excuteret. Hi tantum pudorem ferre non potuerunt, Philosophi iram non tenuerunt, populus in furorem actus; nec intra clamores restetit, ad arma prorumpentes, manus conseruere; in plateis conflagabant, atque utrinque non nulli cadebant; Christiani quidem, quamvis viribus prævalerent, tamen Religionis modestia cohibebant.

O o o 2

beban-

Sæculum IV. A. C. 391. bebantur; verum Pagani, aliquibus Christianorum occisis, in templum Serapis, tanquam commune munimentum, recipiebant. Inde ex insidiis erumpentes, occupatos Christianos intus attrahebant, in aris suis sacrificare cogebant, & recusantes, crudelissimis afficiebant tormentis; crucifigebant, crura frangebant, occisorum corpora in foveas projiciebant, ad hoc ipsum præparatas, ut illuc victimarum sanguis, aliæque sacrificiorum cruentorum immunditiæ confluerent.

Gentiles primo in Christianos sublimè sæviebant, mox crescente audaciâ, omnique timore discusso, moliebantur, quidquid desperatio suggererat; aliquamdiu occupatum templum propugnarent. In Principem sibi delegerunt quemdam, Olympum appellatum, nomine, & veste Philosophum; ex Cilicia ad Alexandria sedem fixit, paganæ Religionis Doctor. Omnes, quicunque occurrebant, congregabat, leges antiquas edocebat, cuncta prospere, favente cælo, eventura iis promittens, qui illas sollicitè essent observaturi. Omnes ad persuadendum dotes a natura acceperat; statura corporis alta erat, & spectabilis, facies pulchra; media viro, & vivacissima ætas; affabilis, suavis alloquio, & facundus audientium animos capiebat; demum

num ad id natus, factusque videbatur, ^{Sæculum IV.}
 ut a populi multitudine quidquid vellet, ^{A. C. 391.}
 obtineret, utpote quem, virum prope Di-
 vinum, suspiciebant.

Serapis templum, quod pro arce habe- ^{Ruff. II.}
 bant Pagani rebelles, erat ædificatum in ^{c. 23.}
 terreno aggere, manu hominum conge-
 sto, ultra centum gradus alto, quadrato,
 & undique amplissimo. Infima fornica- ^{Serapis}
 to opere intus extendebantur in multas ^{Templum.}
 cameras, ad diversa ministeria divisas,
 quæ per secretos meatus communica-
 bant, & lucem cœli desuper infusum ac-
 cipiebant. Superius in extremis aggeris
 oris circum stabant aulæ, cubicula, & ex-
 celsæ domus, Ministrorum, & advena-
 rum, qui ablui vellent, habitationi desti-
 nata. His junctæ erant Porticus, qua-
 dratam aream cingentes, in cujus me-
 dio exsurgebat templum, vastum, & su-
 perbum, marmore exstructum, atque pre-
 tiosis columnis sustentatum. Intus muri
 laminis cupreis obtecti erant, sub quibus
 argenteæ, rursusque sub istis aureæ late-
 re dicebantur, ut semper metallum, quod
 pretiosius esset, custodiretur. Serapis
 simulacrum tam enormi erat magnitudi-
 ne, ut extensæ manus adversa templi la-
 tera contingerent; species erat viri ve-
 nerabilis, barbati, & longis capillis, qua-
 lis in nummis visitur. At penes Deum ^{Macrob. I.}
 conspiciebatur monstrum informe, & for- ^{Saturn. c.}

Sæculum IV. te symbolicum; nempe animal triceps;
 A. C. 391. caput duobus aliis majus, & in medio

positum, leonem referebat, a parte dex-
 tra canis caput, leniter blandientis pro-
 minebat, a sinistra vero lupi rapacis; at-
 que ingens Draco, hæc tria animalia si-
 nuosi corporis volumine involvens, caput
 suum demum in dextra Synapis manu de-
 ponebat. Deus capite gestabat modium,
 atque ideo non nullorum mentibus con-
 jectura injecta, esse Josephum Patriar-
 cham, cui Ægyptiorum superstitione pro-
 parta sibi frumentorum abundantia Divi-

vid. Aug.
 XVIII. ci-
 vit. c. 5.
 Clem. Alex.
 protrep. p.
 14.

nos honores decrevisset; quippe nemini
 satis constabat, quis Deus in hac effigie
 repræsentaretur, aut quænam hujus Reli-
 gionis origo esset? Idoli materia non
 una erat, sed plures mixtæ; ex omnis
 generis metallis, unionibus, & lignis con-

Serapis. flatam dicebant; hæc initio colore cæru-
 leo fuerat depicta, quem vetustas muta-
 vit in nigrum. In templo parva erat fe-
 nestra, magna industria in tali loco aper-
 ta, ut penetrans solis radius in Serapis
 faciem incideret, idque accurate illa die,
 qua Solis simulacrum in Serapis templum
 adferri solebat, ut Deus Deum inviseret;
 ita ut Sol Serapi salutem dicere, & oscu-
 lum ori imprimere, inspectante omni po-

Jul. Imp. pulo, videretur. Plures ejusmodi artes
 ep. 10. 51. illa ætate Sacrificuli decipiendis Idolola-
 tris adhibere narrabantur. Illud certum,
 p. 72. Paga-

Paganos Alexandriam urbem Sanctam ob ^{Sæculum IV.} Serapis præsentiam æstimasse, nec alteri A. C. 391. Idolo plus honoris habuisse.

Eo tempore Præfectus Ægypti erat ^{Ruff. II. c.} Evagrius, & Romanus Comes copiis impe- ^{22.} rabat; hi seditione comperta ad templum ^{Soz. VII.} Serapis procurrunt, & seditiosos interro- ^{c. 15.} gant, unde tanta temeritas; quid sibi tumultus? quid concursatio? quid civium sanguis circa Altaria effusus sibi vellent? Seditiosi omnes templi aditus occluserunt; quid autem responderent incondito clamore, & confusis vocibus exaudiri non potuit. Quanta esset Romanorum potentia, atque si pervicaciter resisterent, ultima esse passuros, insanientibus frustra ingerebatur. Ob loci naturam, quem manu quoque munierant, non alia ratione, quam vi aperta oppugnari poterant, quod antequam molirentur, militum Duces rem ad Imperatorem perscripserunt. Seditiosos & sua desperatio, & Olympi hortatus animabant; dicebat, præstare atrocissima experiri, quam leges patrum suorum prode; & cum eos animo dejici videret, quod Idola essent everfa, ajebat; Idola quidem materia constare fragili, atque imagines esse, quæ perire possent, sed in iis quasdam virtutes habitasse, quæ avo- lassent, & jam in Cœlum essent receptæ. Imo amicis suis prædixerat, brevi Serapis templum suum relicturum.